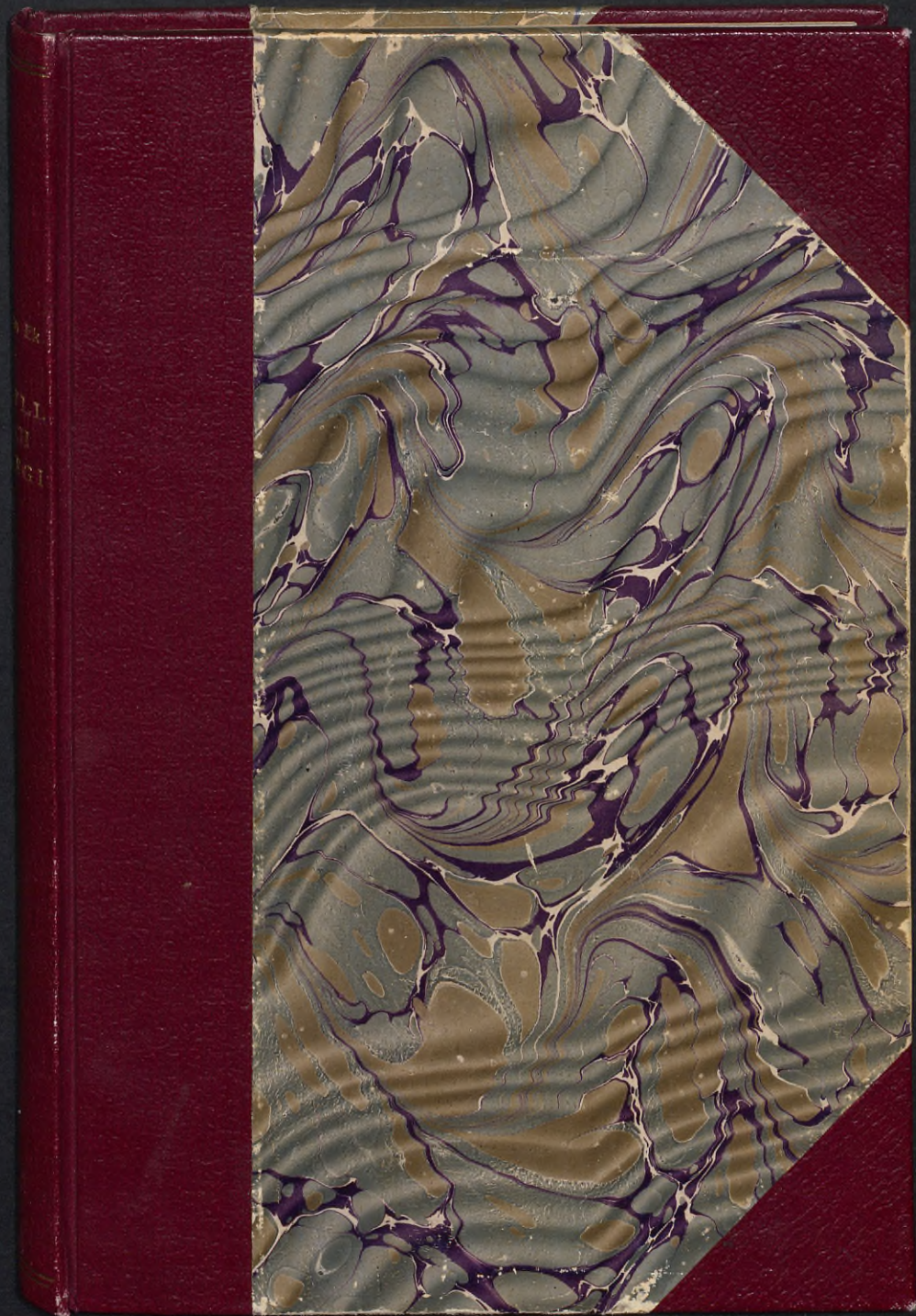

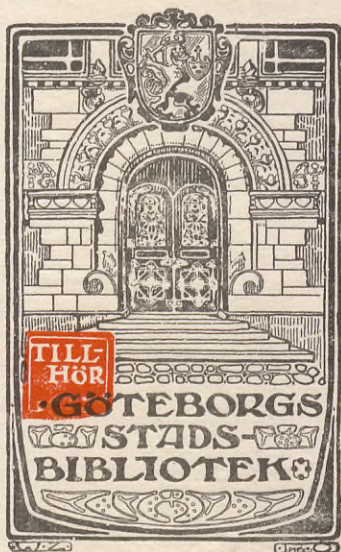
Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

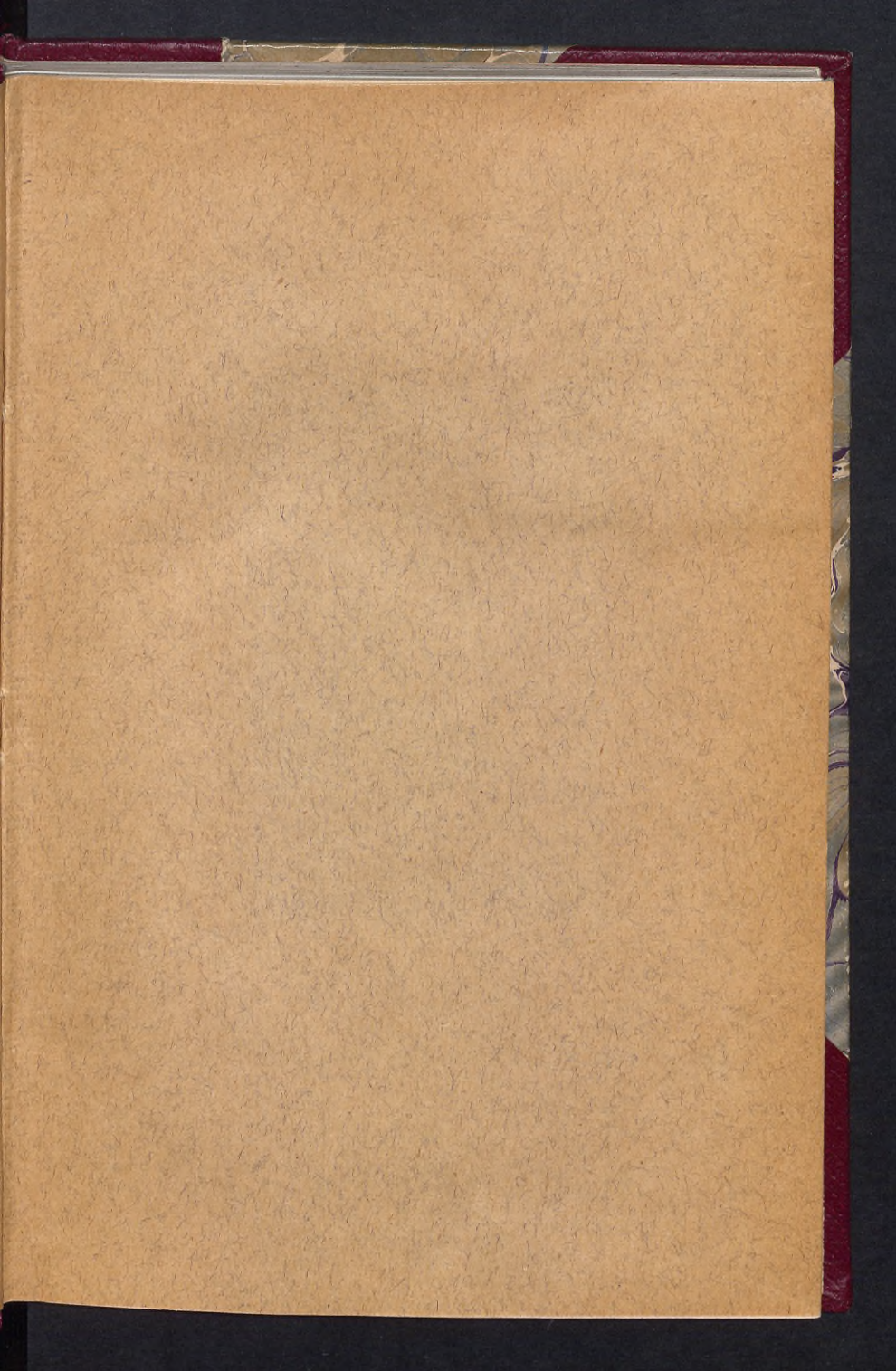
This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Litt.
Sv.

Allmänna Sektionen

Litt.
Sv.

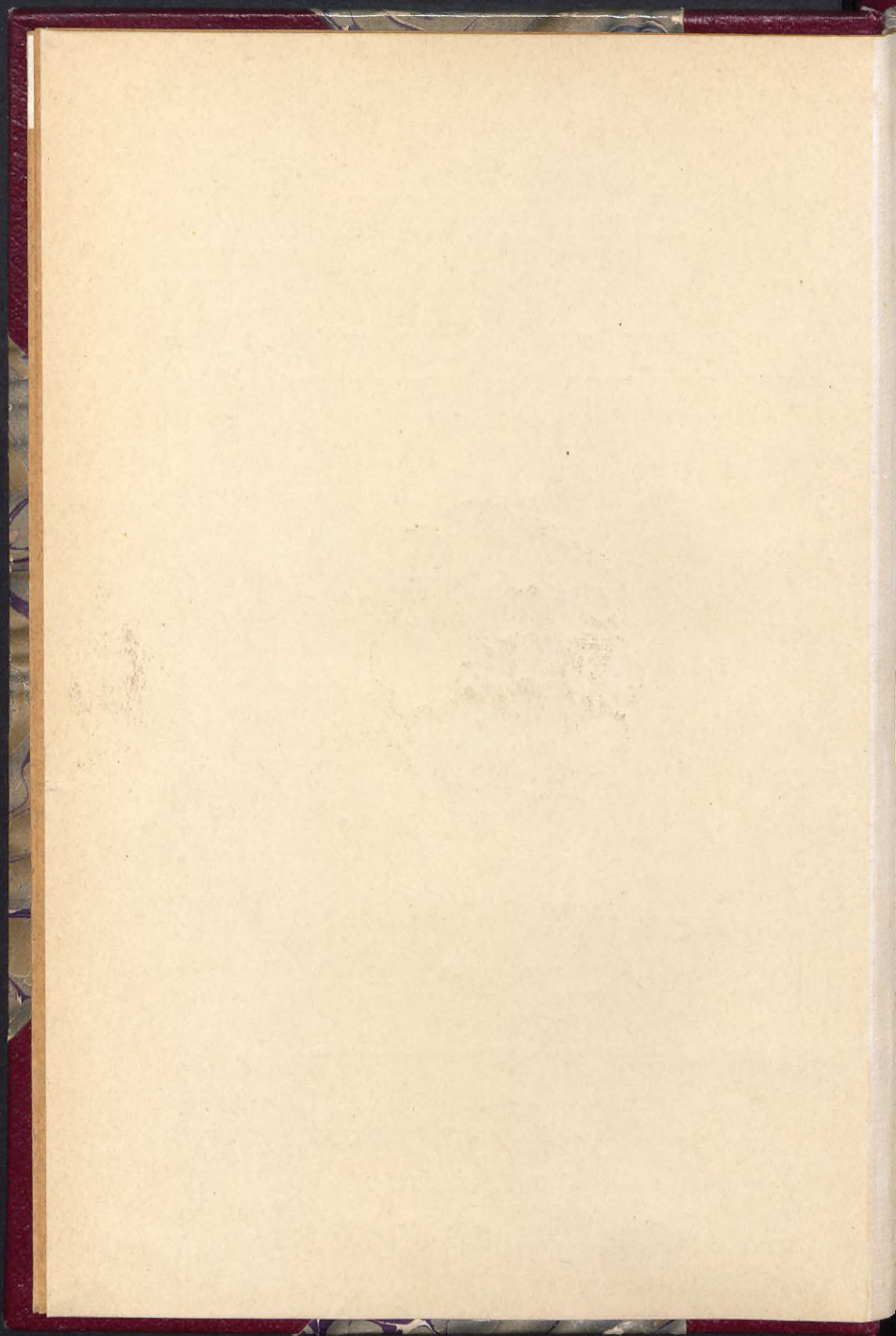
K a r i n E k

IDYLL och ELEGI

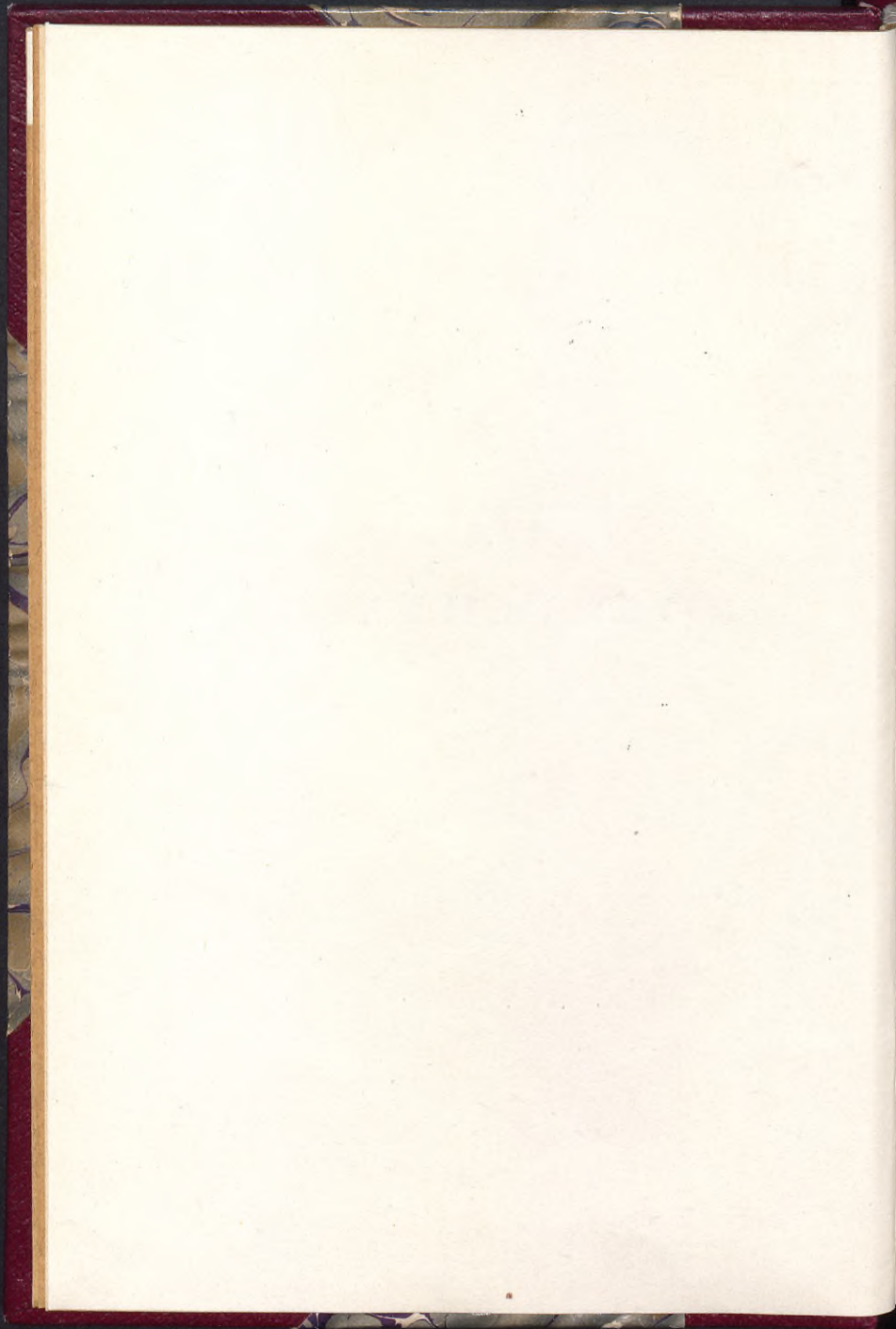
D I K T E R

Albert Bonniers Förlag
Stockholm

KARIN EK

IDYLL OCH ELEGI

IDYLL OCH ELEGI

AV

KARIN EK

STOCKHOLM

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

STOCKHOLM
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1922

TILL MORGONEN.

Dig, klara morgon, stigande ur östern
med vingar av kristall mot rymden spända
och blickén överfylld av himmelsk eld —
dig, klara morgon, som i friska juni
ur skyars purpurskum nytvagen uppstår
att rentvå själv med ljus och dagg allt liv —
dig hälsar jag från jordens dunkla rum!

Dov dröjer natten, tung av stoft och skuggor,
kring bleka berg och fruset skumma fält,
där lärkan än i gömda boet sover
och lammen vila i orörlig ro.

Kring dunkla dalar tätna dimmorna,
och gökens dubbelton och svalans skri
ej höras i den kalla, gråa stund
som är den sista utav nattens väkter.
Allt väntar, allt förbidar, men med duven
och sorgset pressad längtan mot den dag,
som dröjer bortom mil av tomma rymder.

Då, klara morgon, spränger du ditt galler
vid horisontens ljusring österut!
Mot himlen lyftande på rosig vinge
du stiger genom moln av ljus och dagg
mot bleka skyar, som orörligt vila
i gryningsdagens stela töckenflor.
Fram över havet löper du på strimmor
av guld och azur. Skum som rosenfärgas
yr kring din fot i stänk av hyacint
och vit opal och blåa silverfjäll.
I spåren vaknar våg på våg, och vinden
vaknar på skären, följer dig och spelar
en hymn till flöjt och ljudande cymbal.

Så når du havets stränder. Jorden vilar
än slumrande i första morgonväkten

bland köld och skuggor, moln och dimmors fukt.
Du slår med vingarna mot ljusa himlar,
och över dunkla jorden dalar ljuvt
ett arlaregn av milda rosennistor
och gryningsdroppar, ljudlöst duggande.
Allt högre stiger du, allt högre, högre —
och molnen möta dig och andas kring dig
sin friska doft och bära dig, själv skära
och genomträngda av din egen eld.
Lätt går din färd i svala himlars tecken,
i rymders späda ljus, där morgonstjärnan
blek sjunker bakom molnets silverfrans.

Och döpt i glans och krönt av ljus du sträcker
från öster och till väster vingarna,
mot jorden sjunkande på bärnstensskyar,
och möter, mitt i morgonsolens lufthav
det lätta fladdret utav jordens lärkor,
som blanda ljuvt i dina silverskurar
skurar av välljud, melodiers regn.
Du hastar tyst fram över bergens krön,
där skogarna för väckta vindar susa;
fram över dalarna, som sakta vakna
ur duven sömn, av nattens skuggor fylld,
och dig betrakta med ett leende.

På regnbegjutna kullar går du fram,
där lammen resa sig och skaka daggen
ur yvig ull och vandra ner till källan,
som spritter mellan gräs och timotej.
Men vida slätten ligger skön och naken,
våt av din dagg och saligt böljande
efter ditt famntag, mäktigt som en guds.

Dig, klara morgon, hälsa tjärn och källor
med sorl och sus. Dig hälsa älvarna,
som tysta spegla sina brinkars pilträäd
och dina skira moln i samma djup.
De blåa bergen hälsa dig med skimmer
av vild viol och ängarna med fladder
av grönt och vitt från gräs och kamomill.
Dig, stolta morgon, hälsa örnarna,
som segla i triumf till kungligt möte
med dina skyar och din starka vind;
och svalorna, som snabba kasta sig
upp mot ditt ljus med gälla jubelskri
att bada späda bröstet i ditt strålhav.
Bak stängda grinden hälsar dig syrenen
med välluktströmmar, och den vilda måran
sänder sin kyss från bädd av guldgul halm,
där fjäriln flyger upp bland dagg och honung.

Och ett bland dessa millioner väsen,
som hugnas av ditt ljus och sträcka sig
i svindlande begär mot dina blickars
odödliga och evigt unga klarhet —
ja, ett bland dessa millioner väsen
jag hälsar dig från dunkla jordens hem!

DE SKÖNA REGNEN.

De sköna regnen, som vandrade om våren
från berg till berg över susande dalar —
de sköna regnen, som sorlade så lätta
över kullarnas blom från luftiga majmolns salar —

de ljuva skurarna, som stänkte om sommaren
kring fältens säd, över jordens lunder —
de ljuva skurarna, som flöto så friska
i augustimorgonens hemligt klara stunder —

de sköna regnen, de saliga skurarna —
de tiga nu under moln som sjunka kalla;
kring stränder, som badat i pärlande flöden,
nu skola blott höstregnets gråa droppar svalla.

Nu vandra regnen — men icke som om våren;
från berg till berg draga dånande skurar,
och alla kullar, alla dalar stängas
av vilda slagregns höga, strida murar.

TILL DE DÖDSDÖMDA TRÄDEN.

O sköna träd! O rika träd! Ni alla,
som mitt i eder skönhet dömts att falla,
att skövlas, bäras bort, ej finnas mer —
o ädla träd, som skugga över parken,
som strö er doft i skyn, er blom på marken,
jag er den sista, korta sommarn ser!

Ni almar, lönnar — kunde mina tårar
i all sin hetta ge er nya vårar,
en källa sprunge fram vid varje rot!
Du höga askträd, vaggande din krona
i himlens blå, där dina hymner tona,
jag gråter som ett barn invid din fot.

O sköna träd, som susande er höja
i mäktig storhet och barmhärtigt böja
mot jorden edra grenars gröna prakt!
O kronors hem, där sälla fåglars skara
snart icke mer på någon sång skall svara,
men tystna, spridas, fly till okänd trakt!

Vart år jag såg, hur edert grenverk välvde
sig svart mot vårens skyar, hur det skälvde
i slättens blåst, av tidig marssol krönt.
Med edra knoppar sprang mitt hjärtas oro
i blodig blom . . . men ljumma vindar foro
bland kronors bleka knopp — och allt stod grönt.

Ni stodo gröna — bredde grenars fästen
i lummig givmildhet för fåglars nästen
och lyfte lövet mot vart vårregns bad.
En salig sång från tusen fåglar hördes,
där av och an var daggig krona rördes
med himlar utav ro bland späda blad.

Då risslade i edra blad och knoppar
ett överjordiskt sus av lösta droppar,

och skuggor dansade kring parkens grus —
det hördes som då morgonskurar kvälla
i fina floder; men från bladens källa,
från kronors rund kom detta ljuva sus.

Knappt stammarna för sommarns brisar böjdes,
då tonande ur tunga lövvalv höjdes
ett högre dån likt djupens svall och skum.
Det blåa havets vind drog stark från öster
och blandade sitt brus med edra röster —
en sång till psaltare i milsvitt rum.

O edra skuggors ro! Från sträckta grenar
de sänkte sina valv kring heta stenar
och byggde blåa redan, svala bon.
Hur trygg till edra skuggors hem jag flydde,
då middagshöjdens vita timme grydde,
och drack hos er den enda stora ron!

O träd! Ni brusade i svarta nätter
av sorgsen höst kring våta Djurgårdsslätter
i väldig kör min kärleks stumma ord.

Ni vaggade i vintermånens flöden,
så tycktes mig, all världens år och öden
på svarta grenar över månvit jord.

Ni grönskande, ni sköna träd — jag bjuder
er mitt farväl! För mig, trots döden, ljuder
er kör, er hymn till livets mäktighet.
O rika kronor! Härligt resta stammar!
Jag tackar er. Det liv, som evigt flammar,
jag nalkats i ert skydd, er väldighet.

SKOGSDUVAN.

Du kuttrar, du blåa duva,
från dunklet i skogarna, långt, vekt;
över starrklädd öde tuva
darrar ditt smäktande mörka rop, smekt
fram ur din strupe, du skogarnas blåa duva.

Du ropar, du vilda duva,
du lockar i nätterna lent, ömt,
men ingen besvarar den ljuva
skälvande dunkla ton ditt hjärta drömt
ensamt i granarnas ro, du vilda duva.

Säg, sörjer du, skygga duva?
Timmarna rinna, tungt, tyst;

blekt som en vissnad druva
lyser ditt flämtande blåa bröst, kysst
av ingen, ingen i världen, du skygga duva.

Ack, ropa, du skogarnas duva!
Än är natten bland granarna lugn, ljum —
tills i gryningens töckenhuva
du gömmer dig, kväver din klagan, trött, stum,
med dödssjukt bröst, du skogarnas vilda duva.

E L E G I.

Så är det likväl möjligt?
Kan hjärtat allting glömma?
Kan så det mörkna över djupa minnen?
Väl är ett hjärta böjligt
och Lethes vågor strömma
väl än med givmild dryck för brända sinnen.
Men vågor — I som rinnen
med kall och mörknad bölja,
o, I som strömmen
från Hades innandömen —
säg, skolen allt till sist I överskölja?

Två vårar blott förrunnit
sen dessa fält och kullar
och denna sköna strand farväl jag sade —
och allt förvandlas hunnit!
Knappt hörbart eko rullar
av storm som tvenne hjärtan öde lade.
O, att jag anat hade
att orons rytmer dova
och åtråns vågor
och famntags höga lågor
en gång — helt snart — sin dödssömn skulle sova!

Mot detta bruna vatten
som här jag än ser lyfta
sin dunkla våg mot videklädda stränder,
vi vandrade i natten
och tätt vid denna klyfta
vi stannade med hårt förenta händer.
Och detta gräs, som sänder
sin vilda doft av nektar,
vår fristad redde
och ljuvt vårt läger klädde . . .
hur oberört för nattens vind det fläktar!

Den vind, som då mig brände,
mig svalkar frisk om kinden
och denna doft av ung konvalj jag andas,
som glödgat stoft jag kände
i virvlar gå för vinden
och likt en bitter eld i blodet blandas.
O milda natt, som randas
med dagg och fjunlätt dimma —
hur lugn du välver
din himmel nu! Ej skälver
du mer i yrsel mot ett mötes timma!

Ja — oberört som gräsen
och svalt som nyets strimma,
som mellan vassens glesa bladverk silar,
är nu mitt eget väsen
och klart jag kan förnimma
hur hjärtats minne stumt och kallnat vilar.
O tid, som ler och ilar
förbi med liv och öden —
min själ förskräckes
men tar din hand, som räckes
med bräddad skål från Lethes mörka flöden.

BEKÄNNELSENS STUND.

I bekännelsens stund, då natten sakta faller,
vad viskas då ej av en bävande mun?
Ack, av en farande fläkt sprängs själens galler
och hjärtat ligger öppnat som en sorlande brunn.

Det är den stund, då tårarna strömma, strömma
med klagan från källorna djupt i ditt bröst.
Och ingen kan hejda, ingen kan tvinga och gömma
det ord, som i natten vill ha levande röst.

Allt syns dig förvandlat, livet känns ett med
döden;
du skänker dig själv — på ve och väl.
En kväll som de andra . . . men plötsligt ur mörkrets
flöden
darrar din bikt: att tala skall frälsa din själ.

STJÄRNNATTEN.

Stjärnorna dansade
högt över dig och mig,
månskäran flammade
vit över nattlig stig.
Sjustjärnans gyllne hjul
välvde sin snabba gång
genom en rymd av storm,
genom en natt av sång.

Fjärdarna svallade
svarta kring svarta skär,
havsvinden famnade
stranden i mörkt begär.

Steg genom kvällens höst
strandsvällets bundna brus,
drev genom mil av natt
norrskens blåa ljus.

Polstjärnan flämtade
högt över fjärdens skum,
nattstormen gungade
henne i öde rum,
nattstormen sköljde mörk
blåvita Vegas ö,
månskärans silverhorn
skalv under eternas sjö.

Tog du och böjde mig
bakåt en snabb sekund,
armarna lyfte mig
lätt över jordens rund,
lyfte mig upp att se
höstliga himlars frid,
tryckte mig till ditt bröst
hårt som för evig tid.

Blicken förlorade
sig i ett ljusdränkt djup,
störtade längtande
hän utför svarta stup,
löpte i storm och natt
stjärnfallens branta stig . . .
stjärnflockars vita väg
sträcktes kring dig och mig.

Polstjärnan strålade,
stilla och klar hon stod,
månskärans silverhorn
flöt över mörkrets flod.
Höststjärnors rosenkrans
spände kring oss sitt ljus
genom en natt i storm,
genom en rymd av brus.

DEN FRÄMMANDE SÅNGEN.

Över späda syreners viskande fång
ser jag masternas vaggande skog,
mitt hjärta sjunger sin ensamma sång
och skymningen darrar blå och lång
likt ett sken över tackling och bog.

En vit galeas till ankars har gått
på reddens orörliga blå;
den speglar sitt skrov i blekaste blått,
mot rymden sträckta dess master stå,
som om aldrig en fläkt dem nått.

Då stiger ur dunklet en sång ombord —
en underlig, sorgsen röst . . .

över vattnet flyta knappt hörda ord:
en främmande sång på en främmande jord
ur en främmande sjömans bröst.

I kajernas sovande fred den går
som en suck genom vårblå rymd;
över speglade skutors master och rår
den lyfter sin själ, av intet skymd,
och en främmande famn den når . . .

I morgonens stund galeasen skall gå
till segels mot fjärran land —
men den främmande sången på reddens blå
skall evigt sin självande brygga slå
till mitt hjärtas ensliga strand.

VENUS.

Ensam, alldeles ensam
högt över ljusa staden
står i turkosblå rymder aftonstjärnan.

Vårens första grönska
doftar under hennes sken,
och staden andas
med längtans korta andetag
under den stora stjärnan.

O denna trista kväll!
O denna klarhet av blå april,
mer trist än grå novembers regn
och svarta höstens skuggor!

Vart skall mitt hjärta vandra
att undfly minnet,
att undfly aftonstjärnans
vita, ljuva glans?

Hur vårligt klar är luften
och vinden ljum och mängd med doft
från havets dyning och från parkers grönska . . .
O denna trista kväll!
Hur härdar hjärtat ut tills natten kommer?

När bleknar äntligt Venus
begrönta huvud?
När tystna dessa rymders
ljuva bröllopsång?

Venus, strålande Venus,
ännu ensam i vårrymden!
När äntligt himlens sken av klar turkos
förbytts till djup viol,
då skola de sköna Plejaderna
träda fram ur sitt töcken

och styrkans röda stjärna, Mars,
skall fylla nattens väkter
med härligt ljus.

Då, likt fantomet, bleknar
din bild och sjunker;
hos nya stjärnor samlar
hjärtat kampens kraft.

O snart —
snart djupnar ljusa kvällen till violblå natt.

BRÄNNINGARNAS SÅNG!

Vi äro bränningar, vi, hör!
fjärran, fjärran från.
Vi äro komna i natt, hör!
att dig väcka med vattnens dån.
Där uppe molnens bränningar slå
kring månens klot i det svarta blå,
men vi rulla fram över sanden
mot din fot mellan strandens strå.

Du skall icke sova i natt — kom!
Högt som havets röst
ditt hjärta skall ropa snart, kom!
och klaga i drömtyngt bröst.

Stå upp ur din vita jungfrubädd,
spring ner till havets skummande brädd
som ler under nattens måne
lika vit, lika vit som din bädd.

Vi sågo din älskade vän, o!
väster, väster ut,
och han var blek om sin kind, o —
som ett bloss som blåses ut
i dagningens vita och vinande stund;
hans öga var lyckt i drömmande blund,
vi lyfte honom i famnen,
där han låg på ett sjudande grund.

Det sjuder vitt kring din fot, se —
skummet, skummet yr!
Det strida svallet, hur högt, se!
hur härligt mot himlen det flyr.
Långt högre vi buro din älskade vän
mot himlens stjärnor och ned igen
där brott och bränningar tiga
i djupen — och djupare än.

Du blev så blek om din kind, o!
Svalla, svalla, tår,
och skölj som vi sköljde hans kind, o . . .
och smek som vi smekte hans hår,
när vi gungade honom mot månens rund.
O hjärta, ropa mot havets grund
och mot midnattsskyarnas fäste
i din rasande smärtas stund!

SOLBÄRGNING.

Av drivmoln överskuggad,
av dyningsskum beduggad
låg skärets naket vida strand av tång och
snäckor höljd.

Vi sågo kvällen falla,
vi hörde vattnen svalla,
men hjärtats strand låg blek och skön av tystnad
översköljd.

Av soleld övergjuten
och hårt mot klippan sluten
du stod och solen bärgades vid horisontens rand.
Ur stora öde vatten,
som mörknade mot natten,
steg Venus över durningens förklarar blanka band.

Av hjärtats slag bebådad,
av kärleken benådad
en djup och salig natt slog ut ur havets ensamhet.
Jag lyfte blicken tjusad:
förfärad och berusad
jag läste i ditt leende min dom för evighet.

AVSKEDET.

Du höll min hand —
hur hårt . . .
Perrongens dunkla mänskomassa
omkring oss två förtvirlade, oss ensamma,
rördes i dimman,
böljade ur nattmörkret
in under globers isande ljus
och åter in i mörker.
Novemberdimman
som en tätande rök svepte kring allt,
och ljus och skuggor växlade
förhäxat, förfärande
kring dig och mig.

Ännu stod tåget stilla . . .
ännu — ännu!

Sekunder, o hur dyra,
i nästa stund — förbi.
O vilket ord: Förbi!

Du grep om min hand så hårt,
så hårt, o min vän.
Stela, med läpparna bleka och slutna,
stodo vi två,
vi förtvivlade,
i denna virvel
av rop och rök,
av skri och dån och ljus
och höstsvart mörker . . .

En vissling steg som en pil mot himlens natt,
klöv som ett bart och blixtrande svärd
den dånande virveln kring oss,
rände sin udd i två skälvande hjärtan.

Du böjde dig hastigt ut
över grindens stängda järn —
ej ord, ej viskning;
blott blicken ropade ett högt: Förbi!

och hjärtat flämtade ett kvävt: Förbi!
I nästa stund
vi kände tåget sakta röras.

Våra händer i kramp grepo fast om varann,
jag följde, höll mig kvar
och sprang bredvid.
O kära hand, o hårda hand —
du bröt dig loss! . .

Förbi —
för alltid!
Ut i svarta dimman,
ut i dunkla, strida höstregnen
där natten faller,
föres du, ilar du bort
ensam!

Och ensam, ensam jag.

ETT VILOLÄGER.

Strandrågens sus som en fräsande bränning stiger,
stranden är vid, där jag sjunkit i sandens famn;
hit har jag nått — ej ett sökande steg jag stiger
längre i natten att nå en tryggare hamn.

Här har jag fallit och här vill i stormen jag ligga,
här är min bädd, den ljuvaste jorden gav . . .
ej hos min mor vill ett viloläger jag tigga,
ej i hans famn, men här vid mitt skummande hav.

Ansiktet djupt i strandgrässets tuva begravet,
händerna fyllda av vinande slättens sand;
tårarnas svall — en svinnande droppe i havet,
hjärtats oro likt darrande skum tar land.

MEN MIN LÄNGTAN KAN EJ BIDA . . .

Året rullar — o hur långsamt,
dagen skrider — o hur sakta;
timme kryper efter timme,
växer ut till dygn och veckor;
alla nätter, alla dagar
gå på snigelns tröga fötter,
röras ej, fast tiden lider,
dröja, fastän uret knäpper.

Men min längtan kan ej bida,
ilar före år och dagar,
hastar mer än molnen hasta,
jagar så som vädrens vindar.

Men när äntligt han vill vila
som den gråa falk på grenen,
sjunka ned som mås på skäret,
som en and till havets botten —
o, var finns då gren, som väntar,
var en sten, där han får fäste,
var ett djup, där han får sjunka?

TRÄDET UTANFÖR MITT FÖNSTER . . .

Trädet utanför mitt fönster
gungar sina gröna grenar,
vaggar lärkans trygga näste,
vyssar ungarna i boet,
susar stilla, sjunger sakta
med de tusen lövens läppar
för de unga duvors skara
och för holkens späda siska.

Floden mellan strandens bräddar
lyfter sina mörka vågor,
vaggar vipan mellan vassen,
gungar andens bo bland säven,
viskar medan mörkret faller,

sjunger högt då natten nalkas
för den vilsefarne lommen
och för strandens sorgsna trana.

Hedens vind går ljum mot öster,
vaggar regnets moln i famnen,
sjunger ljuvt för nattens skyar . . .
Säg mig, vem i vida världen
vaggar dig, o arma hjärta,
sjunger dig till ro och vila,
där du snyftar högt i natten,
där i sorg du ensam vakar?

VAGGSÅNG FÖR ETT HJÄRTA.

Stilla ditt hjärtas kval!
Jag är dig när.
Evigt jag gjort mitt val;
vet: jag är här!
släpper ej mer din hand,
följer i mörka land.

Luta ditt huvud tryggt —
nu får du ro.
Hjärtat är skrämt och skyggt,
söker sitt bo,
söker i natt och brus
väg till sitt hem och hus.

Ångest, som slog så vild,
nådde du hamn?
ej blev din gråt förspild
djupt i min famn;
blev där i gott förvar,
blev till min källa klar.

Stilla ditt hjärtas kval —
jag är dig när.
Vet: mina dagars tal
dig jag beskär.
Stilla, du sorgsna själ,
nu är oss allting väl.

DEN LILLA ARMSTAKEN.

Tre ljus i natten tände jag,
de brinna allt till ljusan dag —
ett för min far och ett för min mor
och ett för min döda bror.
Så klara de flämta
i tystnaden svart och stor.

Tre ljus i natten har jag tänt,
i mitt stora mörker ha de bränt
från skymningen till gryningen
med vita lågor små;
de äro tre flydda själar,
min själ har dem känt —
o de känna mig också.

I ensamhet och sorgsenhet,
i nattens stora ödslighet,
hur tryggt, hur underbart!

Tre ljus i natten brinna,
tre lågor darra klart . . .
och nattens timmar rinna,
men sorgens timmar svinna
aldrig mer,
o, aldrig, aldrig mer.

EN LITEN GRAV.

I.

På kullen där gräset i vågor går
för aftonens stilla väder,
ett litet vitt kors helt ensamt står
i ett regn av blommande fläder.

Stor är den mäktiga kyrkogård
med stenar, facklor och glavar,
liten är graven i korsets vård,
minst bland alla gravar.

Ett litet vitt kors med bokstav av gull
och stjärna och namn: Här vilar...
Ett gossebarn sover i svartan mull
dit ingen solstrimma silar.

O gossebarn, som sover i ro
långt från din moders tårar,
din grav är som fågelungens bo
bland stensarkofager och bårar!

Du gömde ditt huvud i vänlig jord
i skydd för isande ilar.
Saligt i guld lyser korsets ord
över gossebarnet: Här vilar..

II.

Nu svartnar kölden kring land och hav
och julnattens stjärnor blossa.
Det knakar av frost kring en liten grav
med krans av stelfrusen mossa.

Ensam, ensam i julens natt!
Dig når ej en enda stämman.
Ljuvt sorlar härinne syskonens skratt —
blott du, blott du är ej hemma!

Syskonen fladdra kring granens ljus
och sjunga med röster sälla;
de minnas ej nu, att i nattens brus
du sover där ute, du snälla —

ack, sover din sömn i en ishård bädd,
en blek och tyst liten broder.
Dig lille, i snövita skjortan klädd,
nu minnes allena din moder.

O kunde min kärleks strålande hav
i midvinterns mörker dig värma,
o finge min mun genom nerisad grav
sig tätt mot ditt huvud närma

och andas på händer, som frusna och små
vila mot tystnat hjärta —
o, lyfte du blickens skuldlösa blå
och log mot din moders smärta!

Men aldrig min längtan når ner till din bädd
den intet i världen kan värma.
Dig lille, i snövita skjortan klädd,
himmelska stjärnor beskärma.

DEN ENSAMMA.

Som ett regn förrinner
bland skogarnas mossa och ljung,
som en dagg försvinner
då solen står hög och ung,
fort svinner min korta,
min unga, min levande dag,
rätt snart är den borta,
och gammal, gammal är jag.

Som en eld förbrinner
vid midsommarnattens lek,
som en dröm ej hinner
förbi förrn dess bild är blek,

så ser jag hur åren
mig bära mot ödslig höst,
förvissnad, fast våren
nyss strålade ung från mitt bröst.

Lik ett träd i dalen
min kropp vill slå ut i blom:
den har känt bland kvalen
sin sprängande rikedom.

Men fast skurarna flöda
över mognande frukt och säd,
fick min unga gröda
stå glömd som ett torkat träd.

Likt en fruktgren bruten
och trampad med klagande ljud,
hvi blev jag förskjuten
av livet, av mannen, av Gud?

Fler tårar jag ljutit
i längtans brudkrona klädd
än molnen som flutit
högt över min ensamma bädd.

Som ett regn i havet,
fast rikt i sitt strida fall,
förlorat, begravet,
för evigt förglömmas skall —
mitt liv skall man glömma,
min ungdom, som aldrig fick ord,
som aldrig fick strömma
på en törstig och torkande jord.

SILVERVÅGEN.

Den stilla kvällen — ja, jag minns . . .
för evigt.

Du skulle fara nästa morgon
i soluppgången.

Vi rodde ut i kvällen
bort över blanka fjärden,
ut över skära, rena djupen
in i en orörd tystnad.

— Och så, på samma gång, vi drogo årorna,
som droppade av tyst, sprött silver,
in över relingen. Och båten
fick glida, glida hur den ville,
fick vila, flytande i ljus.

Skär, ljuv var aftonen;
ja, själva molnen
gledo ej mer; de vilade,
de flöto förklarade i himlens skärhet,
som fjärden speglade.

Ej ord, ej minsta ljud. Jag minns
den tystnaden som sam omkring oss
i mil av renhet, mil av rosenljus.
Och själva båten gled ej mer,
stilla stod den över djupen,
de skära djupen, som sig sträckte
orörliga
från öster och till väster.

Men klara, vita natten kom;
och fjärdens skärhet blev till silver
och himlens rosenljus blev silver,
där moln av pärlvitt stoft i tystnad flöto.

I denna stillhet kring oss,
i detta silversken

allt vad vi känt, allt vad vi kände
blev till en ström av klarhet,
blev till en våg av silver,
som, sorlande av tystnad,
oss lyfte i sin famn.

RÖD GRYNING.

Det brusande hösträdets krona
har hägnat i natt vår ro.
Nu gryningens kastvindar tona
kring grenarnas tomma bo.

Fort, fort svann den isiga natten,
och morgonen, morgonen gryr.
Röd luft slår ur älvens vatten,
där frostiga skummet flyr —

röd luft, kall vind som föröder
vart strå bland strandbräddens ris.
Blek morgonstjärnan förblöder
i bergens rostbruna dis.

Kort, kort var den isiga natten,
den enda för oss — för oss!
Grymt lyftes ur älvens vatten
den röda morgonens bloss.

Hör! . . . Hösträdets härjade krona
skakar i bitter vind.
Grå dag skall aldrig försona
den natt du sov mot min kind.

SAPHO.

O fly, o hasta!
Men vart? — — —

Spring ut från Leukadiska klippan,
min själ,
ut i famnande natten!
Tag språnget —
o ängsla dig ej för djupet,
ej för natten och döden!

Härlig, härlig i mörkret
reser sig klippan ur havet
vit som döden,
vit som mitt hjärta.

Mäktig, mäktig i mörkret
förföljer mig Eros
och i hans hand
vitnar mitt hjärta
intill döden.

O branta klippa!
O hav djupt inunder,
o storm som böjer bergens träd,
er fruktar jag ej —
men jag rädes, jag förfaras,
jag flyr
förföljaren!

O leende av eld,
som mig förbränt,
som mig gisslat till döds!
Ur din förhärjande närhet
flyr jag
till natten och döden.
Din sötma
har jag smakat övernog,
din stjärndagg
har bestänkt mitt huvud

dina famntag
ha förkrossat mig.
Men nu —
nog, nog!

Aldrig mer
skall du hinna mig,
icke betvinga mig,
icke förkrossa mig.

Nu, min själ, nu —
störta dig
från vita, svindlande stupet
ut i mäktiga mörkret.
O, som en flyende stjärna
ner i alltsläckande havet!

Men Du!
Förfölj mig ej —
förfölj mig ej!

GALLIONSBILDEN.

Jag dök genom världar av sköljande skum,
jag såg oceanernas böljande rum
och förnam som i dröm deras makt.
Jag flög fram som i rus mellan dånande grund
i de sydliga kvällarnas blånande stund
över purprade sjöstjärnors prakt.

Mitt öra var bräddat av revlarnas brus
då jag steg under Sirius' lågande ljus
på en stormböljas pärlvita kam;
mitt öga var bländat av stjärnhimlars regn
när jag sjönk på min sjö under Sydkorsets hägn
mot det djup, där dess spegelbild sam.

Mina läppar ha mättats av skummande salt,
mitt bröst har förnummit hur djupt och hur kallt,
hur svallande havet är,
mina skuldror ha skälvt under månböljors smek —
men i havsljumma djup har jag burits blek
av ett enda, ett mäktigt begär:

Jag såg under Sirius pärlprydda hår
en syn av en ö i skärgårdens vår —
o, ö bortom fjärdar och skär!
Den lyfte i gryningens vitnande ljus
sina sandiga hållar ur dyningens brus
och tungt slog mitt hjärtas begär!

Ty en gång under tallarnas sjungande barr
har jag nyvaknad skådat kring sandfältens starr
och sett över vårfrusna grund,
och då marsrymden steg kring min hemös hamn
min blick i två blekblåa ögons fann
sjönk ned för en evig sekund.

Ack, det var på min skapelses gryende dag,
men ekot av flyende vårböljors slag

mig följt genom sorl och orkan,
och hur skeppet än vänt sin försilvrade bog
mot de ögonens kyliga ro jag log
på min bråda, min böljande ban.

Efter hundra förvirrade, sköljande år
på hemstrandens böljande sandfält jag står —
o strand, där hans blick sken klar!
Kring mitt sköte yr höstnattens stigande sand
och häves vid tångbäddens tigande band
som en bölja, som vinden bar.

Mina händer i kors över skinande bröst
jag drömmer i skärgårdens vinande höst,
ett vrak från sydlandens vår.
Han är trygg under sandkullens susande grav
och jag vakar och ler vid mitt brusande hav
genom rullande tider och år.

LEVANDE MINNET.

Ut i den sorlande, stormfyllda natten gick jag
gråtande.

Höstens störtregn sopade fram genom mörkret,
dånande,
träden klagade, vaggande tungt under vindarna,
böjda de ropade högt mot skyarna,
högt mot molnens svällande floder.

Bort över regnsköljda stigar och gräsmarker gick
jag klagande,
trampade blint över gärdenas tuvor och svarta
rännilar.

Genom töcken av molnens droppar och ögonens
droppar som rastlöst, ljudlöst störtade,
gick jag ensam, sökande natten.

Där i det brusande nattmörkrets dimmor föll jag
snyftande
över höstsjuk darrande tuva, o en gång blommande,
en gång ljusgrön, bärande daggig i gryningen,
under en himmel av purpur flammande,
mig och honom, evigt förenta.

Böjd över strömmande nattkalla stråna låg jag
lyssnande:
djupt genom ekot av regnsvall och nattvindar hörde
jag lyckliga
varma rösten och skyndande stegen som nalkades.
Levande minnet lyfte bländande
genom nattens väldiga rymder.

DAGARNA LÄNGAS REN.

Ack, du min vita svan,
främling från fjärran hav,
kommer du ej igen?
Säg, varför dröjer du?
Dagarna längas ren,
vårnattens ljus är här,
andsträckens gråa band
draga mot norr, mot norr.

Vår efter vår jag minns,
fjärdarnas is blev fri,
högt över blåa sund
hörde jag svanars sång;

o du min vita svan,
här i min tysta fjärd
sänkte du trött dig ner,
bodde du varje vår.

Dagarna längas ren,
vårstormens bud jag hör,
svanars och ejdrars rop
klinga kring isfri kust.
Du blott, min stolta svan,
dröjer och kommer ej.
Djupt i mitt bröst jag hör
ängslande anings röst:

Seglar min ende vän
bort som min vita svan,
vänder han aldrig mer
norrut mot hemmets kust?
Är väl min tysta fjärd
honom för trång och arm,
säg — eller sover han
djupt under mörkblått hav?

SOM ETT MOLN, SOM EN FLÄKT . . .

Och skyarna gå
över bergen de blå,
över älvarnas vågor mot skogarna grå,
och den stormrivna tall
genom rymdernas svall
sjunger högt som en sjö över sovande vall.

O du farande sky,
som mot stigande ny
driver fram över fåbod och tigande by —
se, vid norrhimlens rand
står en silverne strand
där var sky likt en suckande våg hinner land!

O vindar, som gå
över myrarna grå,
ni som hasta i flykt genom lufthavets blå —
snart i skogarnas ro
få likt duvor ni bo
och vila er vinge på nattdimmors bro!

Som ett moln, som en fläkt
min aning sig sträckt
mot den saliga stund då dess oro blir släckt,
då ur forsarnas fall
en flöjt av kristall
bebådar att lidelsens sommar är all.

Se, kring åsarnas kam
draga skuggorna fram
ur det blånande mörker min aning förnam.
Ack, det lider mot höst,
jag hör nattvindars röst
men en storm går till ro likt en fläkt i mitt bröst.

TILL MINA VÄNNER.

O mina vänner, fjärran ni vandra alla . . .
tid och rum oss skilja — men intet mer;
klart genom mörkret av dagar, som svinna och svalla,
eder vänskaps lågande ljus jag ser.

Gröna oas i ändlösa ödemarker,
vinkande kulle bland svartnade svedjefält,
vänliga vårdträd i höstens risiga parker,
ensamt skänkande ro under djupgrönt tält —

vårliga regn över arma, härjade dalar,
o hur milt är ditt fall, hur ljuv är din tår —
vänskap, klara källa som stilla hugsvalar
den som ensam går fram genom skymmande år!

Gräsklädda stig bland törne och snärjande rötter,
o hur mjuk är din mark, hur daggig din vall
evigt för den som vänder på blödande fötter
hemåt, när hastande dagen flyr mot sitt fall!

O mina vänner, intet mig mer förskräcker —
se, genom natt och nöd edra händer mig nå.
Mörkret tättnar. Mot er jag händerna räcker,
sörjer ej mer den skymmande väg jag skall gå.

DOFTERNA.

Vad är vårt hjärtas ro, den långsamt, smärtsamt
vunna?

Vad är all glömska värd, som år och dagar vävt,
då blott en flyktig doft kan tända det förbrunna
vi trodde släckt och kvävt?

En doft. En doft — du ord, som, skirt och
bräckligt, rymmer
begravda minnens värld, förglömda barndomsdar!
En blommas doft oss når — och dagen kring oss
skymmer,
kvar står blott det som var.

Hon öppnar blek sin famn; ett sista, sista möte . . .
Strand, vatten, himmel, träd, allt ler i druvblått dis.
Du sjunker vild och stum i gråt mot hennes sköte
i porsens djupa ris.

I doft av pors och mull är drunknat och begravet
allt vad du är och var, allt vad du vill och kan;
och lik en droppe regn i stormigt öppna havet
är du, som nyss var man.

Ur dunkla regioners fjärran det Förflutna,
i gravar grävt och gömt, av jord och isar höljt,
stod upp ur porsens doft med alla länkar brutna,
stod upp, av tårar sköljt.

*

Vad under är dock det, som kan ur glömskan lyfta
de gyllne tavlorna från barndomstidens vår?
En blommas andedräkt, som fladdrar från en klyfta
och bärs från dalens snår;

en doft som väller fram från parkens blomster-
gångar —
en buske vaggar vit för kvällens duvna fläkt:
du stannar tyst och ler — ditt sorgsna minne
fångar
syrenens andedräkt.

Det ljuva undret sker: i klar och strålfylld hägring
de späda årens värld, din moders varma hand.
Långt bortom sprängda år, i obeslöjad fågring
din barndoms morgonland!

Säg, känner du igen? O, minns du dessa röster
i svala morgonen från bäckar och från träd?
Du går som barn igen mot dagens rand i öster
bland fält av ljusgul säd.

Din hemnejds kullar le och lyftas daggbegjutna
i vingul luft som tyst av gryningsskurar sköljs.
Se dina fjärran berg, än blå och solomflutna —
förn allt i mörker höljs!

Hör gökens dunkla ton och fjärdens våg, som frasar
i gruset . . . allt är ditt en enda kort sekund;
syrenen vaggar än med vita blomsterklasar
en snabbt förrunnen stund;

och i dess friska hägn står Barndomens förflutna
som strålande sig rest ur smärta, kvalm och stoft.
Men hjärtat viskar skyggt mot syner tårbegjutna:
Uppståndet ur en doft!

EN ORÖRD.

Lösgör din gördel och lyft mot solen de strålande
armar,
giv med ett jublande skri all din lycksalighet
röst!
Havets fräsande guld bestänker jungfruliga höfter,
sprutar kring finhyllta knän, sparda till fram-
tidens kyss.
Sval är din lekande fot, i tångbäddens offerskum
lindad,
sval din bedårade blick, bräddfull av dropp-
svallets ljus;
aldrig din gördel blev löst av mannens skälvande
fingrar,
aldrig vid höfternas valv skärvingad Eros har
rört.

Vet du det, leende barn — som en drömmande snart
skall du varda,
ögat skall fyllas av natt, läpparna blöda av
lust;
då blir det gyllene hav, som badar din nakenhets
lemmar,
mannens berusade blick, Eros' förbrännande
famn.

TILL EN DÖENDE VÄN.

Dagen är liden, min vän, och mörkret är nära.
Omkring dig
stiger ur tätande natt Akerons hotande sorl.
Se, till knäna du vadar i jord och vindarna driva
dödsflodens fradga och dy omilt i skymmande
blick.
Ej för dig växer hjälp, fast våren i fruktsamhet
skrider
stark av det druksöta vin livet åt levande ger.
Ej för dig växer hjälp — din mun av mullen skall
fyllas,
lätt som en flytande säv lyfter dig flodsvallet
bort.

Jorden jäser för oss som leva, och unga tulpaner
lyfta i vårsolens eld kalkarna, fyllda av ljus.
Dagen är liden för dig; dig slukar det tätande
mörkret —
arme, försvinnande vän — nästa gång gäller
det mig.

DEN GLÖMDA GRAVEN.

Se, hur långt blicken når, ligga strålande blom-
höljda gravar,
vårdarnas ristade sten kransad vänligt med
grönt.

Du blott, förglömda grav, bär ej kors eller sten
och din tuva
sjunkit i kringblåst sand djupt under vissnande
gräs.

Vårens blåa viol och höstens purprade astrar
binda dig aldrig en krans, få icke dö i din
famn.

Ingen irrande dröm dig söker; aldrig ett hjärta
vandrar förkrosselsens stig hän för att gråta
hos dig.

Jämnad med markens sand du dock lever ett liv
som de andra —
vårens skimrande regn väter ditt nyfödda gräs,

sommaren värmer din mull och högt kring din
frostvita tuva
rönnens blodröda bär skina i morgonens brand.
Ack, då från gravar i blom balsamiska dofter sig
sprida,
andas, fast doftlöst och armt, ock ditt förgäng-
liga strå,
susar i gryning och natt under samma odödliga
stjärnor.
Skön är du, bortglömda grav, ensam med jor-
den och Gud.

BARNEN SJUNGA.

Vi äro barn. Våra lemmar äro runda och friska
och vår kind är som persikans fjun,
vår mun är lik ett bär och vill jollra och viska,
vårt hår är som fågelungens dun.

Våra fötter äro rosende vita och hasta
över marken lätt som i flykt.
Likt en råkalv i dans vi mot moders famn oss
kasta —
där gömma vi vårt huvud tryggt.

Vi snava och falla så lätt på sten och tuva
men vi resa oss och fladdra på nytt
över ängarna bort som fjäril och duva . . .
du stirrar mot en syn som flytt.

Våra röster likna sorlet från bäck och från källa,
vi jubla med svala och gök,
och tårarna, som plötsligt ur våra ögon kvälla,
fördunstar likt en bubbla och en rök.

Vi äro barn. Våra ögon äro klara som sjöar
och spegla med förunderlig glans
smultronbär som mogna, äppelblom som snöar
och vinterflingors luftiga dans.

Vår blick blir så stor då blida kvällen randas —
som keruber vi luta oss ner,
och det doftar av honung och mjölk, då vi andas
med en mun som i drömmen ler.

Men då svalan far ut i gryningens timma
och syrenen börjar susa vid vår grind,
då kvittra vi i bädden i solens första strimma
och livet lyser skärt på vår kind.

Vår värld är ej lik din — den är en värld av under,
vi skåda ting, som ingen vuxen vet;

vi tyda fågelns sång och lyssna i lekens stunder
till blommans och till stenens hemlighet.

Vi åtrå ej, vi brinna ej — vi längta, längta bara
till jul och till födelsedagens bord,
till sommarens bär och insjön den klara
och till sagans förtrollade ord.

Djupt i våra ögon ser du Edens morgon brinna,
och du skyler din egen mörka blick.
Blomman med morgonstjärnans namn skall du finna,
där vår fot över stenarna gick.

Vår själ är en vårrymd, där fåglars röster tona
över oskärad bölja av kristall . . .
Men vårt huvud är krönt av Livets tunga krona
och som drömmande vi skynda mot vårt fall.

Vi äro barn — förgäves du längtar och spanar
genom stängslet till vår skimrande värld.
Men vi komma! Vi komma. En okänd röst oss manar.
Mot dunkla ödens stjärnor går vår färd.

DU DÖD — VAR ÄR DIN UDD?

Mitt hjärta var rivet och härjat,
bestört över varandets ve;
jag sökte förgäves en enda punkt
som kunde ett fäste ge.
Ungdomens ädla vingård
av rävar och frost låg förödd;
jag såg blott i tomma Initet
min själ som en aska förströdd.

Då kom över morgonens tuvor
emot mig min lille son,
han räckte med ivriga händer fram
smultron trädde på strån,
hans hår var vått av badet,

han kysste min torra mun
med smultronfuktiga läppar —
o dryck ur livets brunn!

Ett barn, från badet kommet
över junis spädaste blom —
två gossehänder, som skärka fritt
sin plockade rikedom —
en barnmun, som doftar av smultron
och helig, okränkta vår —
var är ditt mörker, o Intet?
Var är din smärta, sår?

O BARNAHJÄRTATS HEMLIGA MYSTIK.

O barnahjärtats hemliga mystik,
som glimmar fram i sparsamt sedda stunder
och med ett sken av öde och tragik
belyser ständigt ljusa Edenslunder!
Likt hägringen vid horisontens rand,
som över orört djup sig plötsligt höjer,
en syn, en glimt av ännu osedd strand
sig en sekund för häpet öga röjer:
i blodigt skimmer av sin framtids tårar
ler barnets själ, av drömmens våg blott kysst,
och djupt ur blickens aningslösa vårar
ser invigd Vishet visionärt och tyst . . .
Dovt, fastän barnet icke vet det själv,
hörs brus och gny från skumma djupens älv.

LEKANDE GOSSE.

Han leker med sin båt på vita stranden.
I skylös junikväll, allena med sin dröm,
han leker.

Mot en topasgul himmel
hans ranka kropp sig tecknar fast och rent
och västerhavets dyning sköljer gul
i långa blanka slag hans fötter.
På räfflad sand han radat upp i ringar
skära små snäckor, blåa musselskal
och vita stenar, som det stora havet
slipat som glas.

Den blåa rågen suckar längs med stranden
och vågen silar tyst bland sköra snäckor
och guldbrun tång. Från skogarna i öster
ropar en gök sin mjuka dubbelton
mot öde stranden, där blott gossen leker.

Han lyfter båten högt i späda händer.
Helt stilla står han, ser hur seglet fladdrar
från bräcklig mast för brisens sista fläkt.

Men gossen sjunger
ord, som han icke vet,
ord, som ur barnasjärens djup som aning stiga,
aldrig förr sjungna, aldrig förr hörda:
— — — »Han trodde att hjärtat skulle brista,
och tårarna kunde ej rinna . . .
vackra mast, lilla segel, du fina . . .
men tårar fick du bära, bära — —
över sanden . . . »

Och varligt sätter han sin lilla båt
i friska svallet och den gungar fram
med last av framtids kval och drömda tårar.

Men trygg och fri i skira junikvällens
gyllne luft och gyllne vattensvall
han leker med sin dröm.

FRÅGAN.

Skall en gång du minnas en tidig kväll,
då jag tryckte din lilla hand?
Lätt gick du bredvid mig, så tyst, så snäll,
över blommande gräs, över sand och håll —
det var en så underlig, tidig kväll
och himlarna stodo i brand.

Vi gingo genom en susande dal
bort mot en skymtad strand.
Lärkorna flögo i tusental
över gröna böljande land;
fjärran glimmade havets band,
sval låg horisontens rand
långt bortom lust och kval . . .

Då tryckte jag, barn, din hand,
ah — hårt, hårt!

Du såg spörjande upp mot mitt ögas brand —
så kysste du plötsligt min hårdhänta hand:

»Har mor det svårt?»

JAG SER PÅ DINA ÖGON.

Jag ser på dina ögon
att du blir Sorgens älskling —
ack, sitt signet han fäst
på dina ögon grå!
Din lätta fot som springer
så dristigt fri i leken
skall trött av vilda stigar
i mörko lande gå.

Jag ser på dina ögon,
på dina milda ögon,
hur värnlöst vek du nalkas
all livets vilda nöd.

Dock — upp ur blicken strålar
en renhet, som betvingar,
ett ethos, som besestrar,
trots kval och fall och död.

Ja, dig skall Sorgen taga
i sina starka armar:
i ångest skall du fröjdas,
i tårar skall du le.
Se, alla dina tårar
han lägger i sin lägel
och gömmer vid sitt hjärta
sin älsklings hjärteve.

ETT BARN.

Friskare än källan som porlar ur bergets grund,
ljusare än nyfött gräs i en majmorgons stund

spirar ditt späda väsen och gror förunderligt lugnt
i släkt med vart blomster som växer välsignat och
ungt.

Saliga ljusa ängarna bada i sol och ro
och bin och humlor flyga med honung till sitt bo,

men ditt väsen blommar sällare än äng och klöverren
och bjuder beständigt sin honung och sin blomdoft
frisk och len.

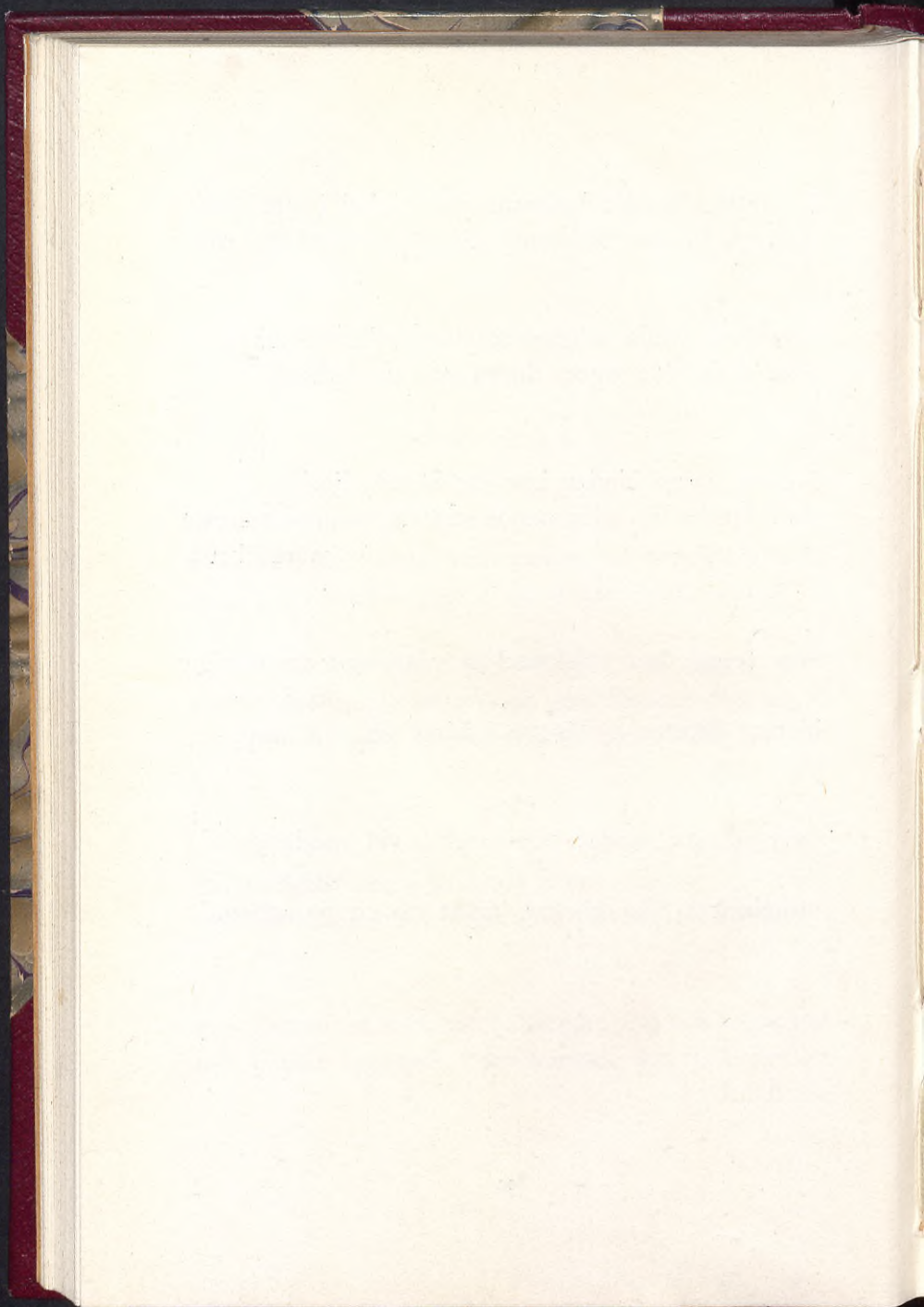
I rymden fladdra lärkorna med jubel i sitt bröst,
men en klarare lärksång stiger upp med din röst.

I kvällen stråla stjärnorna översvallande klart,
men dina blåa ögon tindra mer underbart.

I deras ljuva himlar bor ett leende ljus,
som sänder sin glimmande strålväg genom hjärtats
mörka brus.

Hur trygg, hur välsignad är vilan mot din duniga
kind —
hjärtat flämtar ej längre i hård sjö och vind,

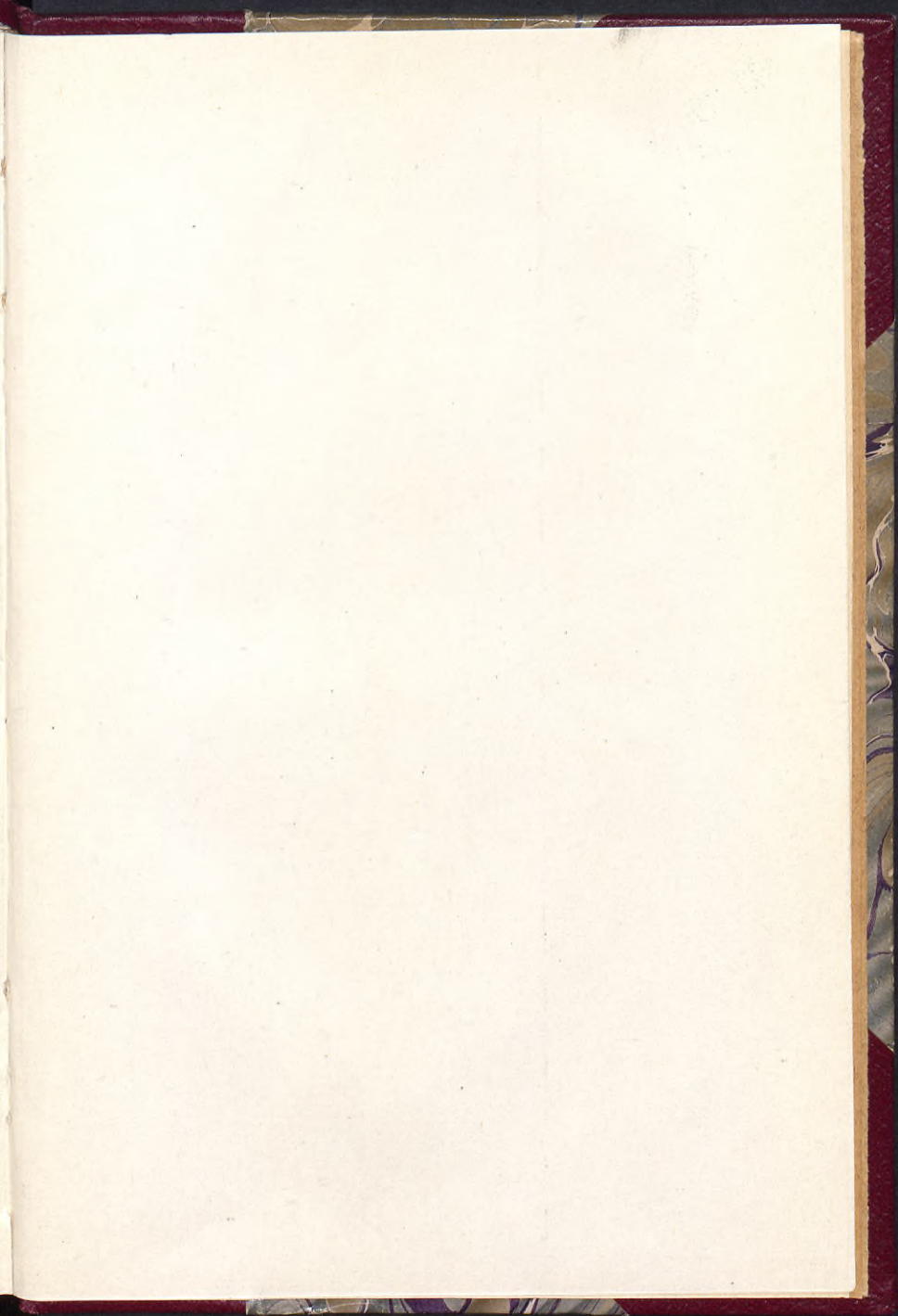
men stillnar, fredat och rofullt, vid räddande
strand . . .
förankrat i blåa blickar, frälst av en barnahand.

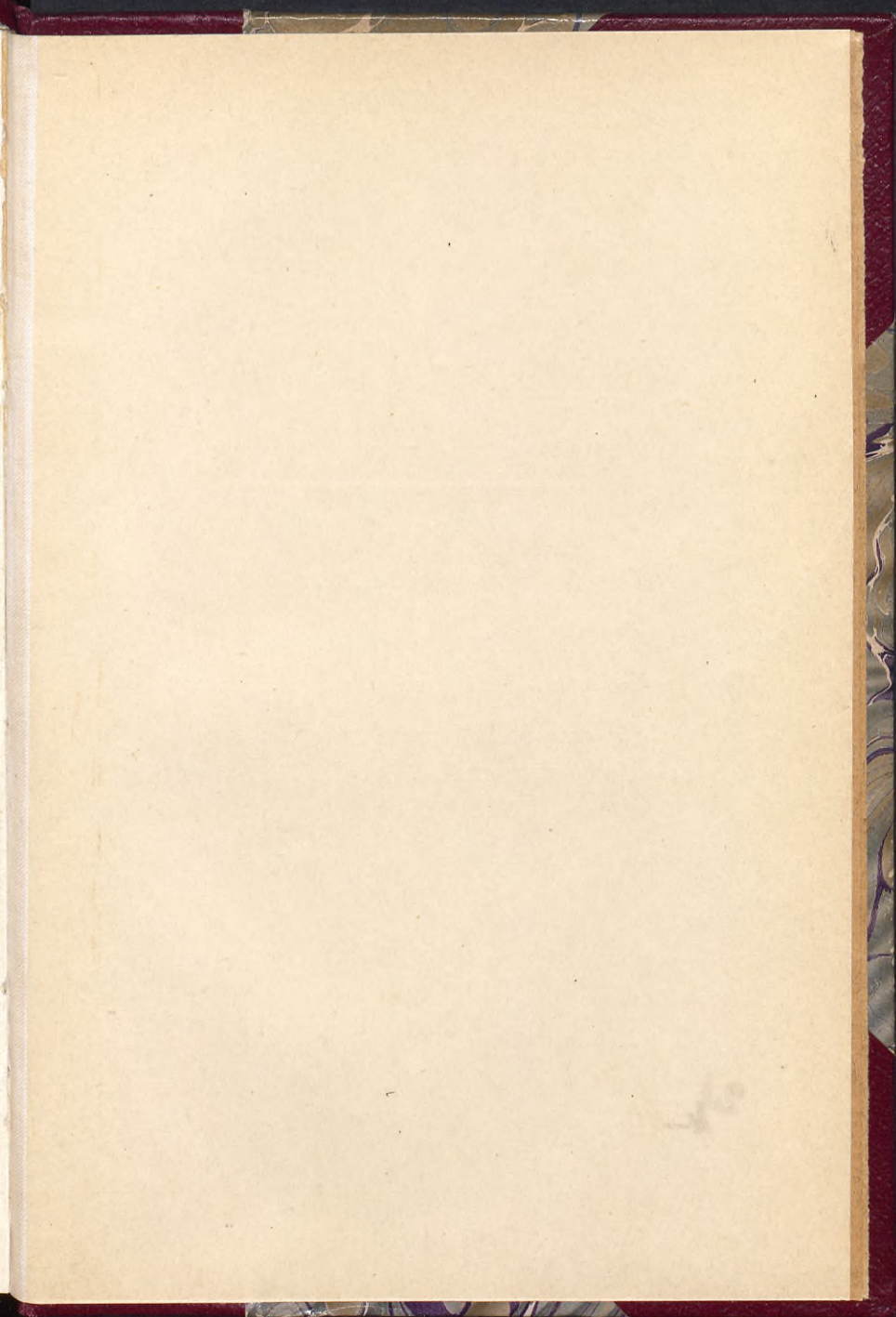
I N N E H Å L L.

Till morgonen	5
De sköna regnen	10
Till de dödsdömda träden	12
Skogsduvan	16
Elegi	18
Bekännelsens stund	21
Stjärnnatten	22
Den främmande sången	25
Venus	27
Bränningarnas sång	30
Solbärgning	33
Avskedet	35
Ett viloläger	38
Men min längtan kan ej bida	40
Trädet utanför mitt fönster	42
Vaggsång för ett hjärta	44
Den lilla armstaken	46
En liten grav	48
Den ensamma	52
Silvervägen	55
Röd gryning	58
Sapho	60

Gallionsbilden	63
Levande minnet	66
Dagarna längas ren	68
Som ett moln, som en fläkt	70
Till mina vänner	72
Dofterna	74
En orörd	79
Till en döende vän	81
Den glömda graven	83
Barnen sjunga	85
Du död — var är din udd?	88
O barnahjärtats hemliga mystik	90
Lekande gosse	91
Frågan	94
Jag ser på dina ögon	96
Ett barn	98

21/k.

Verket f. ...

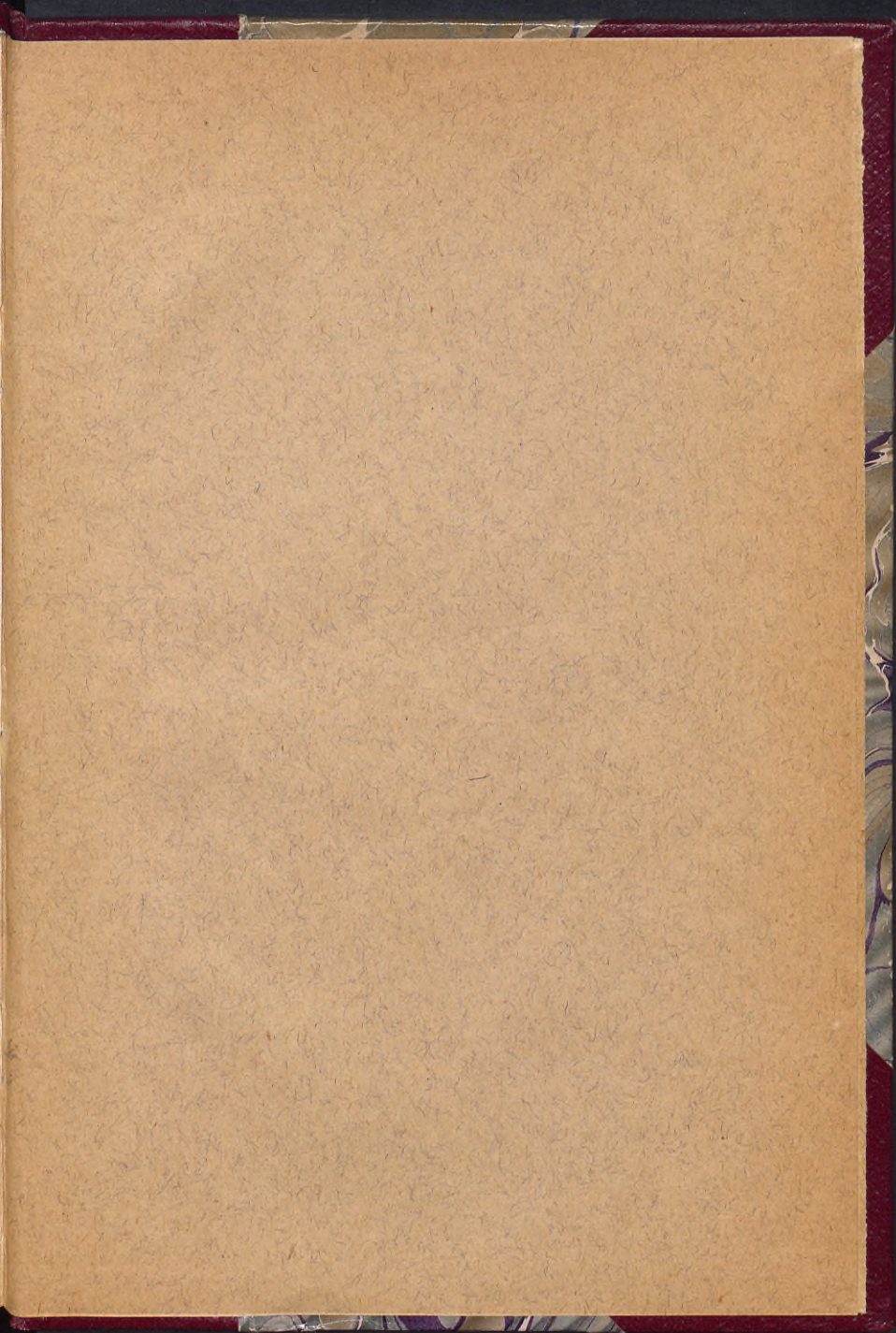
Av

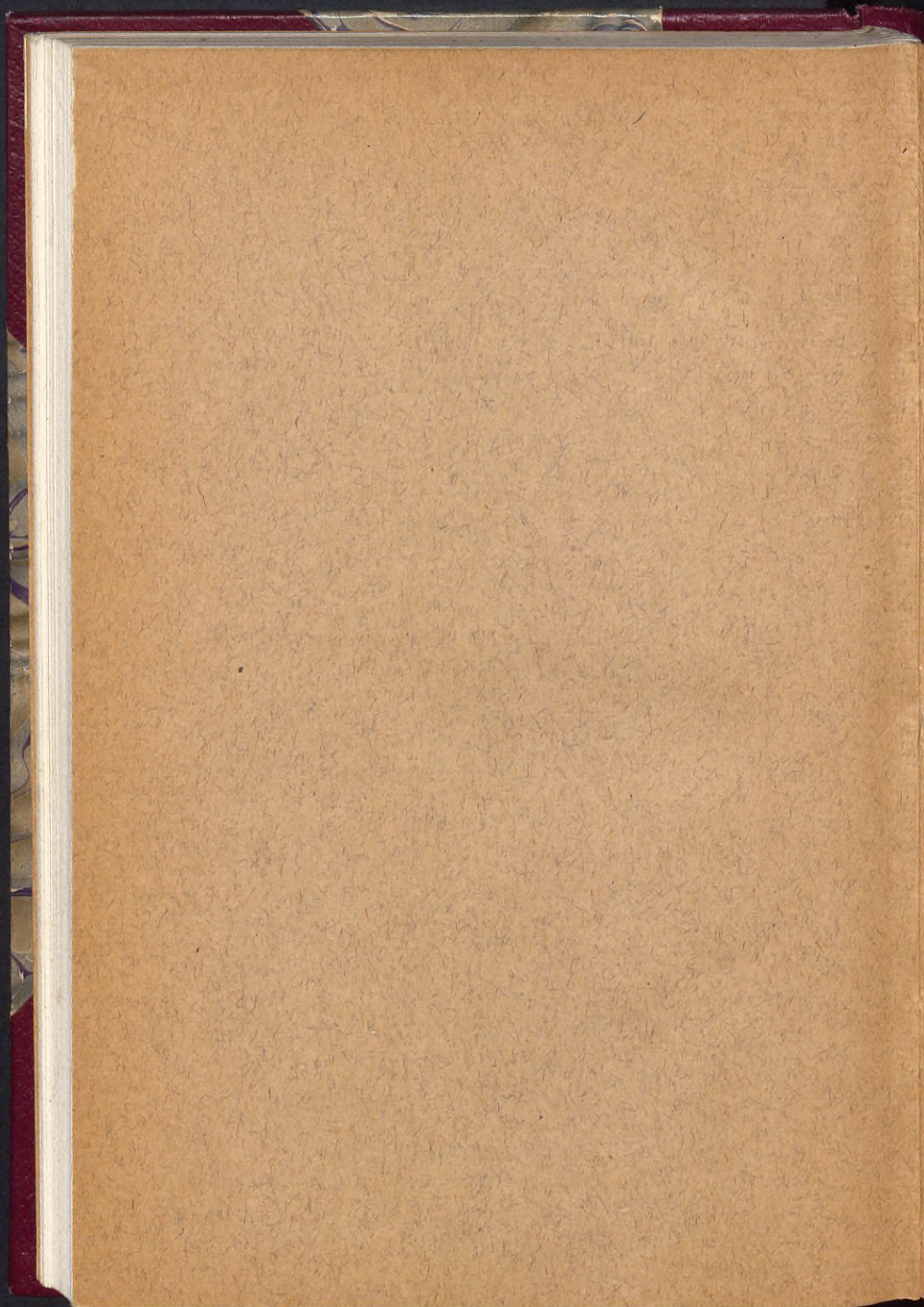
K A R I N E K

ha förut utkommit:

- Den kostbara vilan.* Dikter . . . 1914
- Fredmansgestalten.* Essay 1915
- Gränsen.* Berättelse 1918
- Ur svenska dikten.* Antologi över
svensk poesi 1921

12

6000206292

Göteborgs universitetsbibliotek

